

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ім. Г. Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

ТЕЗИ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ПОГЛЯД МОЛОДІ»**

**4 – 5 КВІТНЯ 2019 р.
м. Одеса**

СФЕРА ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Шевченко В. С., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Наукові керівники - к.е.н., доц. Бахчиванжи Л. А; ст.викл. Євтушок О. В; асист. Значек Р. Р.	28
АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА КОМПАНІЇ «УКРКАВА» Бундзяк А. А., студ. СВО «Магістр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – ст. викл. Брайко М. Г.	30
СИСТЕМА МАРКЕТИНГ-МІКСУ ЗА МЕТОДОМ 7Р ДЛЯ КАВ'ЯРНІ «БІЛИЙ КІТ» (м. ОДЕСА) Крушкіна І. О., студ. СВО «Магістр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – ст. викл. Брайко М. Г.	33
РИНОК СИРНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ: ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ УПОДОБАНЬ Новікова О. А., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник: к.е.н., ст.викл. Лозовська Г. М.	35
РИНОК МАКАРОННОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗИТКУ Пікінер Н. Є., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник: к.е.н., ст.викл. Лозовська Г. М.	37
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ ПРОСУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ Кдюс К. О., студ. СВО «Магістр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – ст. викл. Брайко М. Г.	39
РИНОК ШОКОЛАДУ В УКРАЇНІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Стоянова О. І., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій Наукові керівники - к.е.н., доц. Бахчиванжи Л. А; ст.викл. Євтушок О. В; асист. Значек Р. Р.	42
ОСОБЛИВОСТІ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ Василюк В. О., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – к.е.н., доц.Євтушевська О. О.	44
АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКУ ЗЕРНА Бондарчук Д. О., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ММіЛ Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доц. Черевата Т. М.	46
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ Чебан Д. О., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – к.е.н, доц. Криницька О. О.	48
СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ ХЛІБА ТА ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ Аун В. М., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – к.т.н., доц Лобоцька Л. Л.	50
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АГРАРНИХ ЗЕМЕЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ Корікова А. К., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса Науковий керівник – к.е.н., доц. Дідух С. М.	53

РИНОК ШОКОЛАДУ В УКРАЇНІ: СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Стоянова О. І., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ММіЛ
Одеська національна академія харчових технологій**

Однією з найрозвиненіших та найбільш поширених галузей харчової промисловості є кондитерська галузь. Понад 1 млн. тонн кондитерських виробів щороку виробляється підприємствами України. Найбільшою гостротою конкуренції із зарубіжними брендами на ринку кондитерських виробів характеризується сегмент шоколаду. Необхідність удосконалення маркетингового інструментарію для забезпечення конкурентоспроможного функціонування підприємств ринкового типу кондитерської галузі обумовлює актуальність теми дослідження.

Мета наукової роботи полягала в узагальненні основних характеристик ринку шоколаду та дослідженні вподобань споживачів національного ринку

Завдання дослідження полягає у здійсненні аналізу стану внутрішнього ринку шоколаду, виявленні тенденції обсягу виробництва шоколадної продукції в Україні та чинників зниження ринкової частки одного з провідних виробників шоколаду, кондитерської фабрики ПАТ «АВК» (м. Дніпро), на основі дослідження вподобань споживачів.

Предметом дослідження послужили комплекс науково-теоретичних, методичних та прикладних аспектів маркетингу ринку та споживачів шоколаду. Первинна інформація для дослідження збиралася на основі власного спостереження анкетним методом та аналізувалася за допомогою прийомів економіко – статистичного методу.

Робочою гіпотезою даної роботи послужили припущення, що основними причинами зниження частки кондитерського підприємства ПАТ «АВК» на національному ринку є збільшення обсягів виробництва фірм – конкурентів та поява конкурентних фірмових магазинів на українському ринку; недостатня увага до оновлення пакування, дизайну та виробництва інноваційної продукції; розширення асортименту продукції підприємств – конкурентів.

Кризові події останніх років внесли значні зміни в розвиток кондитерської галузі і поставили нові виклики перед виробниками. В останні роки спостерігаються загальне скорочення обсягів виробництва і реалізації, суттєва зміна експортних орієнтирів галузі та розширення географії експорту, переважання зростання експорту над зростанням імпорту. Ринок кондитерських виробів є висококонцентрованим: тут функціонують понад 800 підприємств, понад 95 % ринку представлені вітчизняними виробниками [1].

Обсяги виробництва шоколаду та готових продуктів, що містять какао, в Україні скоротилися з 352 тис. т у 2011 році до 183 тис. т у 2016 році [2]. Результати аналітичного вирівнювання показали, що в середньому щороку виробництво скорочувалося на 33,8 тис. т, що відображає лінійний тренд (1).

$$Y_t = 415,8 - 33,8 \cdot t \quad (1)$$

де Y_t – розрахункове значення обсягу виробництва, тис. т;
 t – порядковий номер року.

Дослідження динаміки обсягів реалізації та фінансових результатів найбільших підприємств галузі показало, що деякі великі підприємства демонструють значне зростання прибутку в кризові 2014-2016 рр. Це дає підставу стверджувати, що, незважаючи на негативний вплив зовнішнього середовища, підприємства галузі мають потенційні сприятливі перспективи розвитку, завдяки ефективному менеджменту та іншим внутрішнім конкурентним перевагам. Також можна зробити припущення щодо високого потенціалу галузі.

Однак окремі підприємства характеризуються значною нестабільністю фінансових результатів та фінансової стійкості, що негативно позначається на їх конкурентоспроможності. До складу цих підприємств відноситься ПАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро» – один з найбільших українських виробників кондитерської продукції, який розпочав свою діяльність в 1991 році як постачальник какао-продуктів на кондитерські фабрики України. Але вже через 3 роки були вироблені перші солодоші – порожнисті шоколадні фігурки.

У 2014-2015 рр. виробництво продукції підприємства було збитковим, у 2016 р. рентабельність балансувала на межі беззбитковості, а її рівень становив лише 0,02 %.

Проведене анкетування вибіркової сукупності, яка охопила 91 споживача шоколаду, дозволило підтвердити гіпотезу про те, що велика кількість виробників на ринку шоколаду і збільшення обсягів виробництва основними фірмами - конкурентами обумовили зниження частки на ринку досліджуваного підприємства - ПАТ «АВК». Через велику кількість гравців на ринку тільки 15 респондентів з 91 знають и купують шоколад фірми «АВК». Доцільно рекомендувати маркетинговій службі підприємства провести заходи щодо стимулювання збуту шоколаду в точках продажу.

Одним із шляхів формування стійкого попиту на продукцію підприємства слід вважати удосконалення маркетингової діяльності, яка має скоординувати роботу всіх ланок на задоволення потреб споживачів та забезпечення рентабельної діяльності. Серед ефективних маркетингових заходів рекомендуємо розширення асортименту продукції з урахуванням вподобання споживачів цільового сегменту; удосконалення пакування і урізноманітнення оформлення обгортки з орієнтуванням на сучасні тренди в кондитерській галузі; поширення в містах України мережі фірмових магазинів.

Наукові керівники – к.е.н., ст. викл. Євтушок О. В.,
к.е.н., доц. Бахчиванжи Л. А., ас. Значек Р. Р.

Література:

1. Дюкарева Г. І., Кривошеєва Н. М., Соколовська О. О. Формування ринку кондитерських виробів в Україні. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2960/1/31.pdf> (дата звернення 10.01.2019)
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.